

PROVTAGNINGSPROCEDUR

Analys av dricksvatten, allmän anläggning *

* "allmän anläggning" avser här de som omfattas av LIVSFS 2022:12; alla offentliga och kommersiella anläggningar samt verksamheter som producerar minst 10m³/dygn eller försörjer minst 50 personer med dricksvatten.

Enligt LIVSFS 2022:12 ska provtagning ske på råvatten, utgående dricksvatten från vattenverk och från tappkran hos den som ska använda vattnet. Prov hos användare tas från kranar som normalt används för dricksvatten (vanligen kökskranen). Vattenprov kan även tas från nätet. Tänk på att syftet med provtagningen avgör hur vattenprov ska tas. I enlighet med SS-EN 19458:2006 bör mikrobiologiska vattenprov transporteras vid en temperatur på 5 ± 3 °C. Prov bör anlåda till laboratoriet samma dag som de är tagna. De kan lämnas direkt till något av SGS laboratorier eller inlämningsställen (se vår hemsida sgs.com/analytics-se).

TÄNK PÅ FÖLJANDE

- Proven ska kylas med frysta kylklampar när de skickas till laboratoriet.
- Ställ kranen i maximalt "kallvattenläge" för så lite inblandning av varmvatten som möjligt.
- Ta först det mikrobiologiska och sedan eventuella övriga prov med minsta möjliga tid emellan.
- Om metaller (se nedan) ska undersökas ska 1 liter vatten tappas upp innan det mikrobiologiska provet.
- Mät vattentemperaturen i rinnande vatten från kran eller i glas, men aldrig i en provflaska.
- Fyll i alla efterfrågade fakta i @mis, på provkärlens etiketter eller på följesedeln.
- Skicka snarast till laboratoriet! (Inom 12h för mikrobiologiskt prov och inom 24h för övriga prov).

MIKROBIOLOGISK UNDERSÖKNING (steril 500 ml plastflaska med blå kork)

- Följ metodiken avseende desinfektion m.m. för aktuell provtagningsspunkt (se ruta nedan).
- Vidrör aldrig flaskmynningen eller insidan av korken (när flaskan öppnas och hanteras).
- För in provflaskan under vattenstrålen utan att komma i kontakt med kranen.
- Fyll flaskan till 4/5-delar (strax under "axlarna" på flaskan). Skruva på korken.

Provtagningspunkt	Slang, sil, etc. bort	Desinfektera	Spola
Råvatten	Ja	Ja	Ja
Utgående dricksvatten (7§1)	Ja	Ja	Ja
Dricksvatten hos användaren (7§2-3)	Ja	Ja	Nej*
Dricksvatten som används i livsmedelsföretag (7§4)	Nej	Nej	Nej
Dricksvatten som tappas i flaskor eller behållare (7§5)	Ja	Ja	Nej*

* Ingen spolning före metallprov. Om endast mikrobiologiskt prov ska tas bör vattenmängden som står i kranen spolas ur (så desinfektionsmedlet försvinner) innan den mikrobiologiska flaskan fylls (till 4/5-delar).

KEMISK UNDERSÖKNING (en eller flera plastflaskor och/eller glasflaskor)

- För information om provtagningskärl: se vår produktkatalog.
- Fyll samtliga provflaskor (avsedda för kemi) helt med vatten.

UNDERSÖKNING AV METALLER** (en 1 liters plastflaska + fler flaskor)

** Enligt LIVSFS 2022:12, 23§: "Provtagning av dricksvatten för parametrarna koppar, bly och nickel ska ske vid kran hos användaren. Ett prov på en liter ska tas vid en slumpmässig tidpunkt under dagen och utan föregående spolning."

- Fyll enlitersflaskan (med märkning "OSPOLAT") utan föregående spolning.
- Skaka enlitersflaskan och håll omedelbart över till flaskan/flaskorna som också är märkta "OSPOLAT".
- Kassera därefter enlitersflaskan (gärna som plaståtervinning). Skicka ej in den till laboratoriet!